МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

№ 1/18593-25 від 08 вересня 2025 року

Департаменти (управління) освіти
і науки обласних, Київської міської
державних адміністрацій
(військових адміністрацій)

Щодо організації дошкільної освіти дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивних групах

З метою приведення у відповідність до вимог Закону України № 3788-IX «Про дошкільну освіту» та удосконалення організації інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами у закладах дошкільної освіти постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2025 р. № 1036 (далі - постанова № 1036) внесено зміни до Порядку організації інклюзивного навчання у закладах з дошкільної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 р. № 530 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2025 р. № 1036).

Нова редакція Порядку організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти (далі - Порядок) набрала чинності 30 серпня 2025 року.

Таким чином, організація інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти в 2025/2026 навчальному році здійснюється з урахуванням Змін, передбачених Порядком, зокрема:

- визначено, що дія Порядку поширюється також на дошкільні підрозділи інших юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, які провадять освітню діяльність у сфері дошкільної освіти;

- змінено граничну кількість дітей з особливими освітніми потребами, які потребують четвертого чи п'ятого рівня підтримки, у період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (не більше двох в одній інклюзивній групі). Для дітей з особливими освітніми потребами, які потребують другого чи третього рівня підтримки, раніше визначені норми залишилися без змін (норми граничної кількості цієї категорії дітей, визначені цим Порядком, у період воєнного стану не застосовуються);

- удосконалено механізм надання підтримки під час освітнього процесу дітям, які мають поодинокі, незначні труднощі (І рівень підтримки);

- передбачено, що з метою коригування індивідуальна програма розвитку переглядається не менше двох разів на рік (у разі потреби частіше);

- спрощено та удосконалено форму індивідуальної програми розвитку, що передбачає оптимізацію процедури її складання та перегляду (викладено в новій редакції форму Індивідуальної програми розвитку, додаток 1 до Порядку);

- удосконалено умови забезпечення та механізм надання підтримки дітям з особливими освітніми потребами під час освітнього процесу відповідно до рівнів підтримки (викладено в новій редакції Рівні підтримки в освітньому процесі в закладах дошкільної освіти, додаток 2 до Порядку);

- передбачено можливість для дітей, які мають труднощі легкого ступеня прояву (ІІ рівень підтримки), здійснювати за потреби модифікацію окремих освітніх напрямів освітніх програм тощо.

Звертаємо увагу, що відповідно до пункту 5 Порядку індивідуальна програма розвитку обліковується у системі автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів (далі - АС «ІРЦ»). Однак на сьогодні в АС «ІРЦ» не передбачено можливості завантажувати індивідуальні програми розвитку дітей у новій формі, визначеній додатком 1 до Порядку.

З огляду на це Міністерство освіти і науки України звернулося до Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики» (лист МОН від 02.09.2025 № 6/671-25 «Про внесення змін до автоматизованої системи ІРЦ») з проханням у найкоротший строк замінити в АС «ІРЦ» форму індивідуальної програми розвитку дітей, які здобувають освіту в інклюзивних групах закладів дошкільної освіти.

Після внесення технічних змін до АС «ІРЦ» департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій (військових адміністрацій) будуть повідомлені листом МОН.

У зв'язку з цим на сьогодні рекомендуємо зберігати розроблені індивідуальні програми розвитку дітей в паперовому форматі. Після внесення до АС «ІРЦ» відповідних технічних змін завантажити їх до системи.

Також звертаємо увагу, що наказ Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2015 року № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності» втратив чинність на підставі наказу Міністерства освіти і наук України від 02.06.2025 № 795.
Абзацом четвертим пункту 6 Порядку визначено, що тривалість індивідуальних та групових корекційно-розвиткових занять визначається з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку дитини.

У зв'язку з цим рекомендуємо організовувати корекційно-розвиткові заняття для дітей з особливими освітніми потребами інклюзивних груп у межах норм: індивідуальні - від 15 до 25 хвилин, групові - від 20 до 30 хвилин з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку дітей.

Аналогічні норми щодо тривалості корекційно-розвиткових занять передбачені для дітей спеціальних груп (пункт 47 Положення про спеціальний дитячий садок, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 7 липня 2025 р. № 317).

Також пропонуємо ознайомитися з Методичними рекомендаціями щодо запровадження безбар'єрності освітніх послуг у закладах дошкільної освіти з урахуванням потреб людей з порушеннями мови, слуху, комунікації, руху, батьків із дітьми, людей старшого віку та інших суспільних груп, у яких описано особливості організації роботи з дітьми з особливими освітніми потребами з урахуванням порушень розвитку (лист МОН від 04.09.2024 № 6/683), розробленими в рамках Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні за ініціативи першої леді України Олени Зеленської.

Окрім цього може стати у нагоді посібник для педагогів «Як організувати освітній процес для дітей з порушеннями слуху та зору в інклюзивних групах закладів дошкільної освіти», розроблений ВГО «Асоціація працівників дошкільної освіти», у якому висвітлено питання нормативно-правового забезпечення інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти, удосконалення інклюзивної компетентності педагогічних працівників, організації освітнього процесу для дітей з порушеннями слуху та зору; наведено приклади рухливих і дидактичних ігор, які допоможуть педагогам реалізувати інтелектуальний потенціал вихованців. Однак необхідно відмітити, що в посібнику не відображено зміни, визначені новим Порядком.

Заступник Міністра Анастасія Коновалова